

Kabát

Tomáš Dušek

Sehnal jsem kabát. Starý vojenský. Podobný, jaký nosil Dobrý voják Švejk.

Prošel první světovou válkou.

Tyhle kabáty jsou už k nesehnání a cena bývá vysoká.

Dost jsem za něj zaplatil, ale měl jsem už na něj kupce.

Kamaráda, který tyhle věci sbírá.

Přišel. Kabát se mu zalíbil i přes množství poškození a záplat, kterými byl ozdoben. Dodávalo mu to na autentičnosti a snižovalo možnost, že jde o napodobeninu.

Trochu ho zarazila cena, ale slíbil, že peníze sežene v co nejkratším čase.

Kabát jsem mu dal, přece jsme kamarádi, není důvod, proč by mi neměl ty peníze nedat.

Za pár dní jsem ho potkal.

„Co peníze?“ Zeptal jsem se.

„Neboj, odkládám si pravidelně do prasátka.“

„A co kabát?“

Celý se rozzářil. „Člověče, to je nádhera. Když v něm jdu do hospody, každý se otočí.“

„Ty v něm chodíš?“ Otevřel jsem ústa překvapením.

„Jasně. Já bych v něm i spal, kdyby to šlo. Jsem z něj úplně unešenej. V noci se mi zdá o vojenském životě za císaře pána. Kasárny, cvičení. Ráno, když se probudím, tak se kouknu na nohy, jestli na nich nemám bláto ze cvičáku.“

„To je legrace, ne?“

„Fakt ne. Mám pocit, jako bych nachodil desítky kiláků.“ Zasmál se.

Šel jsem svou cestou a on svou.

Za pár dní.

„Zdar. Co peníze?“

„Budou, jářku budou.“

„A co sny?“

„Dobry.“ Přes čelo mu přelétla vráska. „Představ si, roztrhl se nám při střelbách závěr děla a kamarádovi to utrhlo prsty.“

„Jako opravdu?“

„Ne. Jenom ve snu. Chápeš to. Dělo ze škodovky. To je přece ostuda.“

Za pár dní...

„Něco nového? Co sny?“

„Na Bělehrad. Na Bělehrad.“

Pak jsem ho pár dní neviděl. V obavách o svoje investice jsem se za ním stavil do hospody.

Seděl tam u svého půllitru, cumlal pivo. Vypadal dost zaraženě.

„Tak co nového?“

Zvedl ke mně kalné oči.

„Nazdar. Peníze ještě nemám.“

Přisedl jsem si a zamával na vrchního.

„A co sny?“ Zeptal jsem se.

„Hm.“ Zabuřel. „Teď poslední dobou nic moc. Nějak se to nevyvíjí tak, jak jsme si představovali. Navíc to počasí.“

Sledoval jsem jeho obličej. Vypadal utahaně a strhaně.

„Kamarád šlápl na minu.“ Pokračoval. „Urvalo mu to nohy u kolen. Jestli to přežije, bude nadosmrti mrzák.“

„Je to jen sen.“ Uklidňoval jsem ho.

„Jo, jo. Jen sen.“

Uplynulo zase pár dní. Stavil se do krámu, kabát pověsil na věšák, sedl si dozadu do skladu. Popíjeli jsme kafe, ruce se mu třásly, neholená, ztrhaná

tvář.

„Člověče, to je hrozný.“ Začal sám od sebe. „Ty sny mě zabijou. Zákopy. Vedle mě zmrznul kamarád na hlídce, než jsme na to přišli, krysy mu ožraly nohy na kost. Nedávno, při útoku to dostal jinej od nás z roty. Kulometem do břicha. Úplně ho to rozpáralo. Plazil se zpátky, střeva táhnul za sebou, namotaly se mu na ostnatej drát, co máme před zákopama. Celou noc tam naříkal, než umřel. Dva kluci od nás z toho zešileli. Všichni jsou tady velký jako krysy a krysy jsou tu jako kočky. Vůbec se tě nebojej. V každý díře po výbuchu jich na tebe číhá stovka.

A všude ta ledová voda a bahno. Kůže se nám loupe v pruzích, plísňě máme po celým těle. Děs a hrůza. Teprve teď vím, jak vypadá peklo.“

„Jsou to jenom sny.“ Utěšoval jsem ho.

„Jo, jo. Jenom sny. Ale takový hrozně živý a plastický.“

Vstal jsem a sundal jsem kabát z věšáku. Opatrně jsem ho smotal a dal ho do igelitové tašky.

„Co to děláš?“ Zeptal se.

„Peníze předpokládám, že nemáš.“ Odpověděl jsem.

„K...a. Říkal jsem, že je donesu.“

„Tak až je doneseš, bude kabát.“

Vyslechl jsem si několik urážek o sviních a šmejdech, ale nepovolil jsem.

Za pár dní se objevil i s celou částkou.

„Tady to máš, aby ses nepos ....“ Prskal na mě.

„Smůla.“

Chvíli bylo ticho.

„Jaká smůla?“ Zeptal se.

„Dostal jsem nabídku, která se neodmítá.“

Zavrával a v první chvíli to vypadalo, že se složí.

„Ty jsi ho prodal?!“ Zařval na celý krám.

„Nepočítal jsem, že ty prachy doneseš.“

Tupě na mě zíral, neschopen slova. Pak ze sebe začal hrnout proud nadávek. Když už jsem toho měl dost, otevřel jsem mu dveře a ukázal cestu ven.

Večer jsem kabát spálil. Nedalo mi to a než jsem ho hodil do ohně, odpáral jsem některé záplaty.

Na prsou a na boku byly jasné díry po kulkách.

Přišel jsem o kamaráda a o dost peněz.

Ale nějak toho nelituju.

